

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 20. listopada 2021.

[[Multimedia](#)]

Poslanica Galaćanima – 12. Sloboda se ostvaruje u ljubavi

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Kroz ove dane govorimo o slobodi vjere, slušajući Poslanicu Galaćanima. No, sjetio sam se onoga što je Isus rekao o spontanosti i slobodi djece kad je ovaj dječak tako slobodno prišao i ponašao se kao da je u vlastitoj kući... A Isus nam kaže: „I vi, ako ne budete kao djeca nećete ući u Kraljevstvo nebesko“. Hrabrost približiti se Gospodinu, biti otvoreni Gospodinu, ne bojati se Gospodina: zahvaljujem ovom dječaku na lekciji koju je dao svima nama. I neka mu Gospodin bude na pomoći u njegovoj ograničenosti, u njegovu rastu jer je dao to svjedočanstvo koje mu je dolazilo iz srca. Djeca nemaju automatskog prevoditelja sa srca na život: srce ide naprijed.

Svojom Poslanicom Galaćanima apostol Pavao nas malo-pomalo i polagano uvodi u veliku novost vjere. To je uistinu velika novost, jer ne obnavlja samo neki vid života, nego nas uvodi u onaj „novi život“ koji smo primili krštenjem. Tamo se izlio na nas najveći dar, taj da smo postali djeca Božja. Ponovno rođeni u Kristu prešli smo s religioznosti koju čine zapovijedi na živu vjeru, koja ima svoje središte u zajedništvu s Bogom i braćom, to jest u ljubavi. Prešli smo s ropstva straha i grijeha na slobodu djece Božje. Još jednom ta riječ *sloboda*.

Pokušajmo danas bolje shvatiti što je prema Apostolu srž te slobode. Pavao kaže da je ona sve samo ne „izlikom tijelu“ (*Gal 5, 13*): to jest, sloboda nije razuzdan život, prema tijelu odnosno prema nagonima, željama pojedinca i njegovim egoističnim pobudama; naprotiv, Isusova nas

sloboda vodi do toga da – piše Apostol – „služi[mo] jedni drugima“ (*ibid.*). Ali zar to nije ropstvo? Eh da, sloboda u Kristu ima u sebi neko „ropstvo“, neku dimenziju koja nas vodi služenju, koja nas vodi tome da živimo za druge. Prava sloboda, drugim riječima, nalazi svoj puni izraz u ljubavi. Ponovno se susrećemo s paradoksom evanđelja: slobodni smo da služimo, a ne da činimo što hoćemo. Slobodni smo da služimo i tu se ogleda ta sloboda; nalazimo svoju puninu u mjeri u kojoj se darujemo. Nalazimo svoju puninu u mjeri u kojoj se darujemo, u mjeri u kojoj imamo hrabrosti darivati se; posjedujemo život ako ga izgubimo (usp. *Mk*, 8, 35). To je čisto evanđelje.

Ali kako se objašnjava taj paradoks? Apostolov odgovor je koliko jednostavan, toliko i zahtjevan: „ljubavlju“ (*Gal* 5, 13). Nema slobode bez ljubavi. Sebična sloboda činiti što hoću nije sloboda, jer se vrti oko sebe same, nije plodna. To je Kristova ljubav koja nas je oslobodila i upravo nas ljubav oslobađa od gorega ropstva, ropstva našega „ja“; zato sloboda raste s ljubavlju. Ali oprez: ne nekom intimističkom ljubavlju, ljubavlju iz sapunice, ne strašću koja traži jednostavno ono što nam odgovara i što nam se sviđa, nego ljubavlju koju vidimo u Kristu. Ljubav: to je uistinu slobodna i oslobađajuća ljubav. To je ljubav koja se zrcali u besplatnom služenju, oblikovanom po ljubavi Isusa, koji pere noge svojim učenicima i kaže: „Primjer sam vam dao da i vi činite kao što ja vama učinih“ (*Iv* 13, 15). Služiti jedni drugima.

Za Pavla, dakle, sloboda nije „činiti što te volja i što ti se sviđa“. Ta vrsta slobode, bez smisla i bez uporištâ, bila bi prazna sloboda, parodija od slobode: to ne ide. Ona, naime, ostavlja prazninu u duši i srcu: koliko puta, vodeći se samo svojim nagonom, primijetimo da ostaje velika praznina u duši i da smo zloupotrijebili blago svoje slobode, ljepotu mogućnosti da izaberemo istinsko dobro za nas i za druge. Samo ta sloboda je puna, konkretna i uključuje nas u stvarni svakodnevni život. Istinska nas sloboda uvijek oslobađa. Kad, naprotiv, tražimo onu slobodu „onoga što mi se sviđa i ne sviđa“ na kraju ostajemo prazni.

U svojoj drugoj poslanici, Prvoj Korinćanima, Apostol odgovara pobornicima pogrešnog poimanja slobode. „Sve je dopušteno!“, kažu oni. „Dà, ali – sve ne koristi“, odgovara Pavao. „Sve je dopušteno!“ Ali – sve ne saziđuje, potvrđuje Apostol, koji zatim dodaje: „Nitko neka ne traži svoje, nego dobro drugoga“ (1 Kor 10, 23-24). To je pravilo koje pomaže razotkriti svaku egoističnu slobodu. I one koji su u napasti da svode slobodu samo na vlastita zadovoljstva, Pavao stavlja pred zahtjev ljubavi. Sloboda koja se vodi ljubavlju jedina oslobađa druge i nas same, sloboda koja zna slušati bez nametanja, koja zna voljeti bez prisiljavanja, koja izgrađuje, a ne razara, koja ne iskorištava druge radi vlastite komocije i čini im dobro ne tražeći vlastitu korist. Riječju, ako sloboda nije u službi – to je jedan „test“ – ako sloboda nije u službi dobra u opasnosti je da bude besplodna i ne donosi ploda. Naprotiv, sloboda nadahnuta ljubavlju vodi ususret siromasima i tome da se u njihovim licima prepozna Kristovo lice. Zato služenje drugima omogućuje Pavlu, pišući Galaćanima, da istakne nešto što nipošto nije sporedno: tako, govoreći o slobodi kojoj su mu drugi apostoli dali odriježene ruke u vjerovjesničkom djelovanju, naglašava da su mu na srce stavili samo jedno: da se sjeti siromahâ (usp. *Gal* 2, 10). Zanimljivo je to. Kad su nakon one ideološke borbe Pavao i apostoli postigli dogovor, što su mu rekli apostoli: „Samo naprijed, samo

naprijed i ne zaboravi siromahâ“, to jest da tvoja sloboda propovjednika bude sloboda u službi drugih, ne za tebe samoga, da činiš ono što hoćeš.

Znamo, međutim, da je jedno od najraširenijih modernih shvaćanja slobode ovo: „moja sloboda završava tamo gdje počinje tvoja“. Ali tu nedostaje odnos! To je individualističko gledanje. Naprotiv, onaj tko je primio dar oslobođenja koje je izveo Isus ne smije misliti da se sloboda sastoji u tome da se držim podalje od drugih, da ih doživljam kao smetnje, ne može gledati čovjeka ušančena u sebe samog, nego uvijek uključena u jednu zajednicu. Socijalna je dimenzija temeljna za kršćane i omogućuje im da gledaju na opće dobro, a ne na privatni interes.

Poglavito u ovom povijesnom času trebamo iznova otkriti zajedničku, a ne individualističku, dimenziju slobode: pandemija nas je naučila da trebamo jedni druge, ali to nije dovoljno znati, treba se za to svaki dan konkretno opredjeljivati, odlučiti se za taj put. Govorimo i vjerujemo da drugi nisu prepreka mojoj slobodi, nego su mogućnost da je ostvarim u punini. Jer naša se sloboda rađa iz Božje ljubavi i raste u ljubavi.

U sklopu pozdrava poljskim vjernicima

[...] Draga braćo i sestre, preksutra se slavi liturgijski spomen svetoga Ivana Pavla II. Njegovoj zaštiti povjeravam vas, vaše obitelji i cijeli poljski narod. Uvijek imajte na umu ono što vam je rekao: „Tko će nas rastaviti... od ljubavi Kristove’. Budno pazite da vas ništa ne odijeli od te ljubavi: nijedna lažna parola, nijedna pogrešna ideologija, nikakvo podlijevanje iskušenju uči u kompromis s onim što nije od Boga. Odbacite sve što razara i slabi zajedništvo s Kristom“ (2. lipnja 1997.). Od srca vas blagoslivljam!